

YÜKSEK GERİLİM SİSTEMCİSİ

TANIM:

Elektrik-Elektronik sektöründe yüksek gerilim, iletim ve orta gerilim dağıtım sistemleri ile bunlara ilişkin ölçü, koruma ve kumanda sistemlerinin güvenli bir biçimde kurulumu, bakım ve onarımını yapan kişidir.

A- GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Ölçüm ve hesaplama uygulamaları yapar,
- Temel elektrik devre ve bağlantılarını yapar,
- Temel elektronik ve uygulamalarını yapar,
- Teknik ve meslek resim çizer ve okur,
- Kompanzasyon sistem bağlantılarını yapar
- Bilgisayar destekli tasarım yapar,
- Endüstriyel kontrol ve arıza analizi yapar,
- İzolatör ve hırdavatların montajını yapar.
- Enerji nakilleri ve koruma sistemlerinin her türlü montaj, bağlantı ve ölçümlerini yapar,
- Dağıtım pano sistemlerinin projelerini okur, seçer, montajını ve bağlantılarını yapar,
- Enerji üretim ve dağıtım merkezlerinin özelliklerini bilir, montajını ve bağlantılarını yapar,
- Yeraltı hat kabloları ile ek mufu ve başlıkların montajını yapar,
- Koruma röleleri ve modüler hücrelerin seçimini yaparak montajını ve bağlantılarını yapar,
- YG tesislerinin bakım ve onarımını yapar.
- Baraların montajını yapar.
- Koruma rölelerinin bağlantılarını yapar.
- Nötr direnci ve topraklama trafolarının bağlantılarını yapar.
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

YÜKSEK GERİLİM SİSTEMCİSİ

A- GÖREVLER

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Ampermetre, fazmetre, voltmetre, ohmmetre, avometre, frekans metre, meger, toprak direnci ölçüm cihazı, trafo yağı izolasyon test cihazı, cosfimetre vb. ölçme ve kontrol cihazları,
- El breyzi, havya, pense, tornavidalar, kargaburnu, anahtar takımları, hortum terazi, su terazisi, kablo pabuç pensesi, manivela, topraklama ıstankası, topraklama maşası vb. el takımları,
- Çeşitli kablolar, yalıtım malzemeleri, ayırıcı ve kesici kumanda ve kontrol elemanları, kablo bağlantı parçaları, trafo ve topraklama bağlantı ve montaj malzemeleri, cıvata, somun vb. gereçleri,
- Akü şarj cihazı, kaynak makinesi, iletken ve kablo çekim makarası, kadven kaynağı, hidrolik bara bükme presi, bara zımbası vb. kullanılır.
- El matkabı, kontrol kalemi makara, ip, kürek, lom, palanka, trifor, kalat, og eldiven, izole eldiveni, baret bel kemeri, ayakça, ay burci, özel ayakkabı, izolapens, ıskala çubuğu, el bireyzi, pabuç pensesi, yüksek gerilim kontrol kalemi, topraklama kamçısı gibi el aletleri,
- Tel çeşitleri (rose, pansy, swallow, vhd, vks, N80, N95parafdr, ag, og,08)
- İzolatör, demir direk, beton direk, boyalı kaynaklı demir direk, galvanizli direk, aydınlatma direği, trafo, seksoner, parafodor, og sigortası, topraklama kızağı, topraklama çubuğu, topraklama levhası, ag panosu, og başlığı, ag kablo başlığı, nyy yer altı kabloları, xlpe og kabloları, bronsman kılams, durdurucu kılams, bakır alüminyum kılams, 08 bakır, muhafaza borusu, muhafaza tavası, ölüm tehlikesi levhası gibi malzemeler,

YÜKSEK GERİLİM SİSTEMCİSİ

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Yüksek Gerilim Sistemcisi olmak isteyenlerin;

- El becerisi olan,
 - Sabırlı, dikkatli, tedbirli ve titiz,
 - Mekanik, elektrik, elektronik konularına ilgili ve yetenekli,
 - Alet ve makinelerle uğraşmaktan hoşlanan,
 - Detaylara dikkat eden,
 - Ekip ile uyumlu çalışabilen,
 - Sorumluluk sahibi,
 - Soğukkanlı
- kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Her türlü hava koşullarında açık ve kapalı mekânlarda çalışırlar. Elektrik dağıtım sistemlerindeki bozuklukları onarıırken veya yeni hat çekimlerinde değişik hava koşullarında, yüksek yerlere tırmanarak zor şartlarda çalışmaları gerekebilir. Görevi yaparken dikkatsizlik önemli kazalara yol açabilir. Yüksek Gerilim Sistemcileri, genelde elektrik üreten santraller ve bağlantılı olduğu alanlarda çalışır. Bu meslek genel olarak orta ve büyük ölçekli işletmeler tarafından yürütülmektedir

YÜKSEK GERİLİM SİSTEMCİSİ

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi; yeterli sayıda müracaat olması durumunda mesleki eğitim merkezlerinin “Elektrik-Elektronik Teknolojisi Alanı “Yüksek Gerilim Sistemleri” dalında, kalfalık ve ustalık eğitimleri verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

- Çıraklık eğitimine başlayabilmek için;
- En az ortaokul mezunu olup zorunlu eğitim çağında olanlar eğitim seviyelerine uygun olarak düzenlenecek mesleki eğitim programlarına göre çıraklık eğitimine alınabilir.
 - Kayıt yaptıracak öğrencilerin sağlık durumlarının ilgili mesleğin öğrenimine elverişli olması gerekir. Bu durum, programın özelliğine göre gerektiğinde, sağlık/sağlık kurulu raporuyla belgelendirilir.
 - 14 yaşını doldurmuş olmak,
 - Eğitim görmek istediği meslekte bir işyeri bulmak ve işvereni ile çıraklık sözleşmesi imzalamak gerekmektedir.

EĞİTİM SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Mesleğinin eğitim süresi ilköğretimden sonra 4 yıldır. Eğitimin 3 yılı kalfalık, 1 yılı ustalık eğitimidir.

Mesleğin seçimi 9. sınıfta yapılır. Ortak genel kültür dersleri ve meslek dersleri her sınıf seviyesinde verilmektedir.

Eğitim haftada 1 gün mesleki eğitim merkezlerinde, 4 gün çıraklık sözleşmesi yapılan işyerlerinde verilmektedir.

Çıraklık ve mesleki eğitim kapsamında ders programı genel bilgi dersleri ile meslek bilgisi derslerinden oluşmaktadır.

Teorik olarak verilen bilgilerin yanında, işyerinde de usta öğreticinin gözetimi altında pratik çalışması yapılmaktadır.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitiminin 11. sınıfını başarı ile tamamlayanlara kalfalık belgesi, 12. sınıfı başarı ile tamamlayanlara ise ustalık belgesi verilir. Fark derslerini tamamladıkları takdirde meslek lisesi diploması ve mesleğiyle ilgili işyeri açma belgesi alırlar.

YÜKSEK GERİLİM SİSTEMCİSİ

E -ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Yüksek Gerilim Sistemcisi olarak iş bulma olanağı yüksektir. Elektrik dağıtım işletmelerinin özelleştirilmeye başlamasıyla birlikte, mesleğin istihdamı sadece resmi kurumlarla sınırlı kalmayıp özel kuruluşlarda da yaygınlık kazanmaktadır. Yüksek gerilim ile çalışan firmalarda iş bulunabileceği gibi elektrik dağıtımından sorumlu büyük çaplı firmalarda ve özel teşebbüslerde de çalışabilirler. Kanunlarla belirlenen şartları yerine getirmeleri durumunda kendi işyerlerini açabilirler.

Kamu sektöründe, elektrik makineleri bobin sarım atölyelerinde, büro makineleri teknik servislerinde, elektrik tesisatçıları, elektrik pano kurulum atölyelerinde, asansör ve yürüyen merdiven teknik servislerinde, elektrikli ev aletleri teknik servislerinde, güvenlik sistemleri teknik servislerinde, haberleşme ve iletişim cihazları teknik servislerinde, televizyon ve radyo tamir atölyelerinde, seslendirme ve ışık sistemleri teknik servisinde, endüstriyel fabrika ve atölyelerde, yüksek gerilim proje taahhüt firmalarında, elektrik tesisatı proje taahhüt firmalarında vb. yerlerde çalışabilirler.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere asgari ücretin net tutarının; yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde 30’undan, kalfalık yeterliğini kazanan mesleki eğitim merkezi 12’nci sınıf öğrencilerine asgari ücretin yüzde 50’sinden aşağı olmamak üzere ücret ödenir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

Kamu sektöründe istihdam edilenler tabi olunan mevzuata göre maaş alırlar.

Özel sektörde çalışanların asgari ücretten başlayan kazanç durumu, çalışılan işyerinin büyüklüğü, kişinin tecrübesi, bilgisi, yeteneği, çalışma kapasitesi ve sektörün ücret düzeyine göre değişebilmektedir. Aylık kazanç asgari ücretin iki ila üç katı arasında değişebilmektedir.

YÜKSEK GERİLİM SİSTEMCİSİ

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Mesleki Eğitim Merkezinden diploma alarak mezun olanlara, alanın/bölümün devamı niteliğinde olan ve YKS Kılavuzunda belirtilen yükseköğretim (ön lisans/lisans) programlarını tercih ettikleri takdirde ek puan verilmektedir.

Ayrıca mezunlar, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı oldukları takdirde, YKS Kılavuzunda belirtilen programlara yerleştirilebilirler.

Çeşitli eğitim ve kurslara katılarak mesleki bilgi ve beceriler artırılabilir.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

- Bağımsız işyeri açabilirler.

BENZER MESLEKLER

- Yüksek Gerilim Trafo Merkezi İşletme Elemanı

YÜKSEK GERİLİM SİSTEMCİSİ

H- EK BİLGİLER

I- KAYNAKÇA

- Meslek elemanları
- Türkiye İş Kurumu “Türk Meslekler Sözlüğü”
- 3308 Sayılı Kanun
- MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması-ISCO 08
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar

İ -AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, <http://www.osym.gov.tr/>
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.